

Broj: I-NM-1-54/11
Dana 28. februara 2012.
NOVI SAD

GRAD SUBOTICA
SKUPŠTINA GRADA SUBOTICE
GRADSKA UPRAVA GRADA SUBOTICE
**Sekretarijat za društvene delatnosti, odsek za osnovno i srednje obrazovanje,
studente, kulturu, informisanje, fizičku kulturu i sport**

Trg slobode 1
SUBOTICA

Poštovani,

Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine obratio se Pokrajinskom ombudsmanu predstavkom u kojoj je ukazao na nezakoniti rad jednog broja osnivača ustanova iz oblasti kulture, na teritoriji AP Vojvodine.

U Gradu Subotici Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine svojom odlukom iz 2010. godine za osam ustanova kulture čiji je osnivač Grad Subotica utvrdio je da su ustanove kulture od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta mađarske nacionalne manjine. Na osnovu svoje odluke iz maja 2011. godine Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine podneo je i inicijativu za delimičan prenos osnivačkih prava nad pet ustanova kulture.

Osnivački akti osam ustanova kulture u Gradu Subotici za koje je Nacionalni savet utvrdio da su ustanove od posebnog značaja za mađarsku nacionalnu manjinu do danas nisu izmenjeni, a nadležni organi Grada nisu odlučili ni o inicijativama Nacionalnog saveta za delimičan prenos osnivačkih prava nad Pozorištem „Kostolanji Deže“ Subotica, Dečjim pozorištem Subotica, Gradskim muzejom Subotica, Gradskom bibliotekom Subotica i Narodnim pozorištem Subotica.

Pokrajinski ombudsman se povodom predstavke obratio Skupštini Grada Subotice zahtevom da se izjasni o navodima predstavke, a posebno da obavesti Pokrajinskog ombudsmana o razlozima zbog kojih nisu izmenjeni osnivački akti ustanova kulture za koje je utvrđeno da su od posebnog značaja i nije odlučeno o inicijativi Nacionalnog saveta za delimičan prenos osnivačkih prava, te da se izjasne koje su aktivnosti do sada preduzete kako bi se u svemu postupilo u skladu sa Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina („Sl. glasnik RS“, br. 72/2009).

Skupština grada Subotice obavestila je Pokrajinskog ombudsmana aktom broj I-00-90-19/2011 od 17. novembra 2011. godine da je tokom 2011. godine u dva navrata na dnevnom redu sednica Skupštine grada Subotice bilo donošenje Odluke o izmenama i dopunama Odluke o organizaciji deset ustanova kulture, ali da su oba puta ove tačke skinute s dnevnog reda, te da je zbog neusklađenosti Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina i Zakona o kulturi („Sl. glasnik RS“, br. 72/2009) donet zaključak o pokretanju inicijative za usklađivanje odredbi navedenih zakona koji je prosleđen

nadležnim republičkim organima. U dopisu ističe se da bi se Odlukom o izmenama i dopunama odluke o osnivanju ustanova kulture, kojom bi se osnivački akti ustanova kulture izmenili u skladu sa odlukom Nacionalnog saveta o utvrđivanju ustanova kulture od posebnog značaja za očuvanje nacionalnog i kulturnog identiteta mađarske nacionalne manjine, ujedno utvrdio i prenos dela osnivačkih prava nad tim ustanovama na nacionalne savete. Po prijemu izjašnjenja Pokrajinski ombudsman uputio je Skupštini grada Subotice mišljenje broj I-NM-1-54/11 od 9. januara 2012. godine.

Kao odgovor na pomenuto mišljenje Pokrajinski ombudsman primio je dopis od Skupštine grada Subotice broj IV-03-90-1/2012 od 27. januara 2012. godine u kome se navodi da će Skupština grada Subotice po dobijanju odgovora od nadležnih republičkih organa kojima je upućen Zaključak od pokretanju inicijative za usklađivanje odredaba Zakona o kulturi i Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina postupiti po istom i nastaviti proces usklađivanja odluka o organizaciji ustanova kulture. U dopisu iz Kabineta gradonačelnika od 6. februara 2012. godine navodi se da je zbog neusklađenosti Zakona o nacionalnim savetima i Zakona o kulturi i problema koji se zbog toga javljaju u primeni zakona u praksi prolongirana odluka o prenosu osnivačkih prava. Takođe, navodi se i da je Gradsko veće Subotice donelo odluku da se sastav upravnih odbora i način imenovanja direktora u ustanovama kulture za koje su „određeni nacionalni saveti iskazali zainteresovanost za delegiranje predstavnika u upravne odbore ne menja, a imajući u vidu razloge osnivanja tih ustanova, ciljeve i sadržaje njihove delatnosti, zakonske obaveze koje moraju ispuniti, istorijski i vremenski kontekst u kojem su ove ustanove osnovane kao i njihov značaj za sve građane bez obzira na nacionalnu i versku pripadnost“.

Članom 24. Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina propisano je da na inicijativu nacionalnog saveta, Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave prenosi u celini ili delimično osnivačka prava nad, između ostalog, ustanovama kulture čija je osnovna delatnost očuvanje i razvijanje kulture nacionalne manjine, odnosno nad drugim ustanovama ako su od posebnog značaja za nacionalnu manjinu.

Na osnovu jezičkog tumačenja člana 24. Zakona zaključuje se da su nadležni organi Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave (u zavisnosti od konkretnog slučaja), u slučajevima kada postoji inicijativa nacionalnog saveta nacionalne manjine za potpun ili delimičan prenos osnivačkih prava nad ustanovama kulture, dužni da izvrše prenos osnivačkih prava nad ustanovom/ustanovama u pitanju.

U vezi sa iznetim, ne postoji opravdanje za pasivno držanje nadležnih organa grada Subotice u pogledu odlučivanja o inicijativi za prenos osnivačkih prava i utvrđivanje pojedinih ustanova kulture za ustanove od posebnog značaja za mađarsku nacionalnu manjinu, odnosno da se ti postupci odgovlače neprimereno dug vremenski period. Takođe, izostanak pisanog obaveštenja podnosiocu inicijative o merama i aktivnostima koje su tim povodom preduzete, odnosno o stavu nadležnog organa u vezi sa inicijativom kao i zahtevom za utvrđivanje pojedinih ustanova kulture za ustanove od posebnog značaja za nacionalnu manjinu, sa aspekta prava podnosioca zahteva da se obaveštava o toku postupka, je neprihvatljivo.

Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, član 18. stav 1. tačka 1. propisano je da nacionalni savet utvrđuje koje su ustanove u oblasti kulture od

posebnog značaja za očuvanje, unapređenje, i razvoj posebnosti i nacionalnog identiteta nacionalne manjine.

Članom 24. Zakona o kulturi („Sl. glasnik RS“, br. 72/2009) propisano je da Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu osnivati ustanove radi očuvanja, unapređenja i razvoja kulturne posebnosti i očuvanja nacionalnog identiteta nacionalnih manjina, odnosno mogu, na predlog nacionalnog saveta nacionalne manjine, izmenom osnivačkog akta za pojedine postojeće ustanove utvrditi da su od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalnih manjina.

U vezi sa imenovanjem članova upravnog odbora ustanove kulture koja se osniva u skladu sa članom 24. Zakona, odnosno za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, u članu 42. stav 3. Zakona propisano je da se najmanje jedan član upravnog odbora imenuje na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana upravnog odbora, predlog zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

Pitanje samog utvrđenja ustanove kulture ustanovom od posebnog značaja za očuvanje unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalnih manjina i izmena osnivačkog akta te ustanove jasno je regulisano Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina i Zakonom o kulturi. Problemi koji bi se eventualno mogli pojaviti u postupanju nadležnih organa Grada Subotice po zahtevima nacionalnih saveta nacionalnih manjina u vezi sa utvrđivanjem ustanova kulture za ustanove od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalnih manjina ili u vezi sa imenovanjem članova upravnog odbora mogli bi se uspešno rešiti dogovaranjem svih zainteresovanih strana.

Imajući u vidu napred navedeno, Pokrajinski ombudsman po sprovedenom postupku, u skladu sa članom 33. stav 1. tačka 2. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskem ombudsmanu ("Službeni list APV", br. 23/02, 5/04, 16/05 i 18/09) Gradskoj upravi Grada Subotice, Sekretarijat za društvene delatnosti, Odsek za osnovno i srednje obrazovanje, studente, kulturu, informisanje, fizičku kulturu i sport i Skupština grada Subotice, upućuje sledeću

PREPORUKU

Potrebno je da Gradska uprava Grada Subotice, Sekretarijat za društvene delatnosti, Odsek za osnovno i srednje obrazovanje, studente, kulturu, informisanje, fizičku kulturu i sport i Skupština grada Subotice bez odlaganja preduzmu sve neophodne mere kako bi obezbedili punu primenu i poštovanje Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

Gradska uprava Grada Subotice, Sekretarijat za društvene delatnosti, Odsek za osnovno i srednje obrazovanje, studente, kulturu, informisanje, fizičku kulturu i sport će bez odlaganja, u skladu sa svojim nadležnostima i ovlašćenjima, preduzeti odgovarajuće neophodne radnje na pripremi nacrtata odluka u vezi sa inicijativom Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine za delimičan prenos osnivačkih prava nad ustanovama Pozorište „Kostolnji Deže“ Subotica,

Dečje pozorište Subotica, Gradski muzej Subotica, Gradska biblioteka Subotica i Narodno pozorište Subotica i iste uputiti nadležnim organima na dalje razmatranje i odlučivanje.

Potrebno je da Gradska uprava Grada Subotice, Sekretarijat za društvene delatnosti, Odsek za osnovno i srednje obrazovanje, studente, kulturu, informisanje, fizičku kulturu i sport bez odlaganja uputi nadležnim organima na razmatranje i odlučivanje i nacrt odluka za izmenu osnivačkih akata osam ustanova kulture kojima se isti usklađuju sa odlukom Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine o utvrđivanju navedenih ustanova kulture za ustanove od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta mađarske nacionalne manjine i kojima je uređeno pitanje imenovanja članova upravnog odbora pomenutih ustanova od strane Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine (ili od strane nacionalnih saveta nacionalnih manjina).

Po prijemu predloga navedenih odluka od Gradskog veća, Skupština grada Subotice predužeće neophodne aktivnosti da se predlozi uvrste na dnevni red prve naredne sednice Skupštine grada i doneše odluka u skladu sa Zakonom o nacionalnim savetima nacionalnih manjina.

Gradska uprava Grada Subotice, Sekretarijat za društvene delatnosti, Odsek za osnovno i srednje obrazovanje, studente, kulturu, informisanje, fizičku kulturu i sport i Skupština grada Subotice obavestiće Pokrajinskog ombudsmana o preduzetim merama po preporuci, u roku od 30 dana od prijema iste, a u skladu sa članom 33. stav 2. Pokrajinske skupštinske odluke o Pokrajinskom ombudsmanu.

S poštovanjem,

**ZAMENICA POKRAJINSKOG OMBUDSMANA
ZA ZAŠTITU PRAVA NACIONALNIH MANJINA**

Eva Vukašinović